

LUPUL DE ARGINT, CEA MAI PRESTIGIOASĂ DECORAȚIE CERCETĂȘEASCĂ. ACORDĂRI ÎN ROMÂNIA INTERBELICĂ

Radu Tabără*

Abstract

The Romanian Boy Scouts Association had a history of 22 years from its beginning in 1915 until its dissolution in 1937. This existence had with its ups and downs, following the troubled times it had to navigate. Created in 1915, it had a rapid growth in popularity and size, being supported by the Romanian Royal House and other important people. But in August 1916 Romania entered World War I, and the Association fell into obscurity. After the War it survived as scattered centres across the country and local initiatives with no support from a central authority or a central Boy Scout Command. This began to change only in 1932, when it began again a steady and constant growth reaching its golden age. But again, it was not to last, as in February 1937, it was dissolved by King Charles II of Romania, and its members obliged to enter into the Watch of the Motherland Organisation (*Straja Țării*), whom he favoured and patronized.

However, during the short intervals when it flourished, the Romanian Boy Scouts were fully integrated into the World Scouting Movement, participating in many international scouting events and having close links with the European scouts from other countries. But, because of all the circumstances mentioned above, it did not have a very well-developed system of awards for its members and supporters. In fact, it had only a single decoration, The Scouting Virtue (*Virtutea Străjerească*), awarded only in 1916-1916, and 1935-1936. All the other badges and insignias of the scouts were meant to indicate a certain branch of activity or category. Due to it being well connected to the international scouting movement and its lack of own rewards, the Romanian Boy Scouts were well informed of the existence of the prestigious Silver Wolf award, instituted by Lord Baden Powel, the founder of the scouting movement, and which he attributed for those who supported the scouting movement all over the world.

Although little known, this prestigious award was received by three persons in Romania, two of them in 1936 and the last one in late 1936 or early 1937. Only one of the recipient is well known and documented, as his award is exposed at the Romanian Military Museum in Bucharest. This was col. Ulysses Sâmboteanu, the Director of the Romanian Boy Scouts, and the person that was actually in command, as the first position was held by Prince Nicolae, the brother of King Charles II. Sâmboteanu received his in April 1936 and Prince Nicolae in June 1936. King Charles was the third recipient in the late 1936 or the beginning of 1936. It is important to note that the three of them received the awards in reverse order of their positions in the state and the Boy Scouts Organisation, but a correct one from the point of view of their efforts to support the Scouting Movement in Romania.

Key words: Romanian Boy Scouts Association, Silver Wolf award, Ulysses Sâmboteanu, Scouting Virtue award.

* Universitatea „Lucian Blaga”, Facultatea de Științe Socio Umane, Sibiu.
E-mail: radutabara@yahoo.com

Scurt istoric al cercetășiei române

Cercetășia a apărut pentru prima dată în Anglia, în 1907, la inițiativa generalului Robert Baden Powell, de unde s-a extins treptat în întreaga lume. România ia contact cu această mișcare în 1913, prin trei inițiative distincte și necoordonate între ele. Două au fost doar teoretice și de popularizare a mișcării. Prima a aparținut prof. univ. Gheorghe Murgoci (ajuns ulterior comandantul cercetășiei române în perioada Primului Război Mondial), care a descoperit cercetășia pe durata unei călătorii în Anglia. Întors în țară, a prezentat ideea într-un articol și a inițiat demersuri pe lângă regele Carol I pentru înființarea și în România a unei organizații similare. Demersul său nu a fost, însă, cunoscut la nivelul opiniei publice, context în care, independent de Murgoci, Gabriel Giurgea publică în noiembrie 1913 o broșură despre cercetășie, pe care o distribuie în școlile secundare din țară.

A treia inițiativă, fără legătură cu primele două, a fost una concretă, care a avut ca rezultat formarea primei unități cercetășești. În vara anului 1913, un grup de elevi de la liceul „Gheorghe Lazăr” din București, inspirați de un articol despre cercetășie citit într-o revistă franțuzească, s-a constituit în două patrulare și a organizat mai multe excursii în zona munților Bucegi. În scurt timp, aceștia au reușit să atragă sprijinul directorului liceului, Marin Demetrescu, și al col. adjutant Grigore Berindei, care preia conducerea cercetășiei și începe popularizarea ei prin intermediul relațiilor sale în mediul profesorilor, jurnaliștilor și politicienilor.

La scurt timp s-a format un prim comitet al cercetășiei române în care a fost cooptat, printre alții, și cpt. Ulisse Sâmboteanu, devenit ulterior directorul cercetășiei, oficial a doua persoană în ierarhie, și în practică șeful acesteia, întrucât comanda era deținută simbolic de membri ai casei regale.

Pentru a sintetiza, putem spune că ideea este introdusă în țară pentru prima dată de Gheorghe Murgoci, începutul mișcării se datorează elevilor de la Liceul „Gheorghe Lazăr” din București, iar sistemul de educație cercetășesc este adus la cunoștința tuturor de Gabriel Giurgea.

În vara anului 1914, Grigore Berindei prezintă cauza cercetășiei regelui Carol I și moștenitorului tronului, Ferdinand, care oferă sprijin pentru organizarea unei tabere a cercetașilor la Sinaia. De asemenea, la mișcare aderă principi regali (cel mai important fiind viitorul rege Carol al II-lea), care prin exemplul și influența lor ajută la extinderea mișcării. În 1915, cercetășia cunoaște o dezvoltare semnificativă. În același an este definitivat primul statut și regulament al Asociației „Cercetașii României”, este constituit un Comitet Central format din 25 de membri, printre care și principele Carol, iar la 8 aprilie 1915 Asociația este constituită oficial după adoptarea în Parlament a unui decret în acest sens (Decretul nr. 971/1915).

Din punct de vedere temporal și al evoluției, activitatea cercetașilor români poate fi împărțită în patru etape distincte:

- 1915-1918, care se suprapune cu demersurile inițiale de organizare și extindere, precum și cu Primul Război Mondial. În 1916 existau 12.966 de cercetași și 192 de comandanți, constituiți în 58 de cohorte și 34 de legiuni (Istoricul... 1930 11).

Pe durata Războiului, cercetașii au îndeplinit funcții precum sanitari, brancardieri, curieri, telegrafiști, telefoniști, observatori, paznici, călăuze, plautoane, ajutoare în ateliere, informatori etc. Alte activități includeau distribuirea carnetelor de identitate celor mobilizați, completarea bonurilor de alimente și verificarea respectării prețurilor maxime impuse, realizarea de programe artistice pentru militari, ajutor casnic pentru cei rămași fără sprijin pe fondul mobilizărilor, distribuirea de mâncare în cantine.

Rolul cercetașilor a fost necombatant, autoritățile civile și militare dând dispoziții clare în acest sens. Cu toate acestea, mai ales în primele luni după intrarea României în război, aceștia au fost frecvent în zona operațiunilor militare (probabil și pe fondul

schimbării rapide a aliniamentelor), numeroși cercetași fiind citați pentru eroismul manifestat prin demascarea celor care ajutau trupele inamice sau faptul că au rămas la posturile lor în timpul bombardamentelor. La Târgu Jiu câțiva cercetași s-au implicat efectiv în apărarea orașului, dar după acest episod s-a interzis accesul cercetașilor în zonele de operațiuni ale armatei, activitatea lor desfășurându-se în interiorul țării, pe lângă autoritățile civile și militare. Cu toate acestea, au continuat să existe excepții, fiind întâlnite exemple de cercetași prezenți în luptele din vara anului 1917 (spre exemplu, la Oituz), o parte pierzându-și chiar viața. Pe fondul retragerii administrației și armatei în Moldova, o parte a cercetașilor s-au retras la rândul lor grupați pe cohortele din localitățile pe care le părăseau.

- 1919-1928 – perioadă caracterizată la nivelul Asociației ca „ani grei de refacere și oscilare între un trecut plin de încercări și viitor” sau „etapă de stagnare și dezorientare în viața cercetășiei române”. Asociația se confruntă și cu lipsa personalului de conducere și a instructorilor, precum și cu lipsa unei organizații centrale puternice, mișcarea continuând să funcționeze preponderent prin inițiative individuale și locale. Acesta este motivul pentru care o serie de centre se dezvoltă individual, având inclusiv reviste proprii, fără un sprijin semnificativ de la centru – spre exemplu la Arad, sub conducerea col. Ion Sâmboteanu, fratele lui Ulisse Sâmboteanu.

În primii ani de după Război se încearcă răspândirea cercetășiei în teritoriile reintrate în componența României după Marea Unire (Transilvania, Bucovina și Basarabia). Un succes mai mare a fost înregistrat în Transilvania, iar la polul opus s-a situat Basarabia, unde prima organizație cercetășească a fost creată abia în 1921, iar după încă trei ani existau doar 900 de cercetași, la o populație de 3.000.000 de locuitori. Suplimentar, grupările existente „erau lipsite de fonduri și alte mijloace necesare derulării activității, precum cărțile” (*Cercetășia în Basarabia* 1924 6). Problema cercetășiei în stânga Prutului nu era rezolvată nici la începutul anilor '30, context în care Asociația va demara programul „Colectă pentru Basarabia” cu scopul de a susține cercetășia în această regiune și de a ajuta la dotarea școlilor.

- 1929-1936 – este perioada de maximă înflorire a cercetășiei române. În decembrie 1929, numărul cercetașilor era de 9.076, dar existau și unsprezece județe fără nicio structură cercetășească (Alba, Dorohoi, Durostor, Făgăraș, Maramureș, Olt, Râmnic, Sălaj, Suceava, Tecuci și Tutova) (Situția... 1930 36). La sfârșitul anului 1935 numărul cercetașilor ajunsese la 48.173, dintre care: 2.278 de comandanți, 34.000 de cercetași, 9.400 de pui de șoimi, 1.250 de cercetași seniori și 1.145 de cercetași marinari (Straja Țării 1936 26). Spre sfârșitul anului 1936 este raportată existența a 57.000 de cercetași (2.500 de comandanți; 40.000 de cercetași; 12.000 pui de șoimi; 5.000 cercetași seniori; 548 de unități).

- 1936-1937 – survine declinul pe fondul concurenței în creștere din partea Străjii Țării, creată în 1934. După apariția acesteia, cercetașii devin parte din Straja Țării, poartă denumirea generică de „străjeri-cercetași”; de asemenea, pălăria de cercetaș este înlocuită cu o bască albă purtată de toți străjerii, iar pe mâneca stângă încep să poarte ecusonul străjeriei. Straja Țării era atât o umbrelă generică sub care își desfășurau activitatea toate mișcările de tineret din România, cât și o organizație în sine la care trebuia să adere obligatoriu tot tineretul cu vârsta între 7 și 21 de ani.

La începutul anului 1936, Asociația „Cercetașii României” este unificată cu Asociația „Cercetașele României”, formând împreună „Cercetășia României”. În anul următor, pe 24 ianuarie 1937 „Cercetășia Română” este desființată prin încorporarea sa în Straja Țării (data a fost aleasă intenționat de Carol II, pentru a coincide cu aniversarea Unirii Principatelor Române din 1859 (Înalt ordin de zi 1937). După acest moment, cercetășia a continuat să funcționeze parțial și tranzitoriu sub forma „străjerilor-cercetași,

care constituiau o categorie distinctă de străjeri, în care intrau doar străjerii care urmau cursuri liceale (băieții până deveneau premilitari) și extrașcolarii din mediul urban (băieții de la 14 la 18 ani și fetele de la 14 la 21 de ani). Această formă tranzitorie a rămas, probabil, în vigoare până la sfârșitul anului 1937 sau începutul anului 1938, aspect care rezultă dintr-o circulară a Străjii Țării din 1938, în care se informează că „în conformitate cu ordinul Străjii Țării nr. 24.633 din 21 decembrie 1937, se aduce la cunoștință tuturor foștilor comandanți de cercetași că vechile lor atribuții au încetat o dată cu contopirea cercetășiei” (Circulara-Directivă nr. 159).

Majoritatea informațiilor de la acest punct au fost preluate din Istoricul cercetășiei, în „Cercetașul” nr. 2/aprilie 1930 9-12; Istoricul cercetășiei în România, în „Cercetășia”, an IV, nr. 1/aprilie 1924 4-6; Dare de seamă a Asociației „Cercetașii din Războiul 1916-1919, Tipografia „Școalei Superioare de Război”, București, 1930 6-12, care au constituit principala sursă de date pentru istoricul cercetășiei române. Acestea nu au mai fost citate pentru a nu supra-încărca și fragmenta lucrarea. Toate informațiile din alte surse sunt indicate distinct.

Sistemul de decorații cercetășești

Organizația Cercetașii României, deși a funcționat timp de 22 ani, în perioada interbelică, din cauza evoluției sale sinuoase, plină de suișuri și coborâșuri, așa cum am arătat mai sus, nu a reușit să își constituie un sistem propriu de distincții. În 1937, la desființarea sa, acesta era abia în stadiu incipient și consta dintr-o singură decorație proprie, Virtutea Cercetășească, la care se adăuga o clasă dedicată a Ordinului și medaliei Meritul cultural pentru cercetășie (cu mențiunea că aceasta făcea parte din sistemul național de decorații și nu era o decorație cercetășească propriu-zisă). Restul insinelor cercetășești aveau rolul de a arăta apartenența la organizație sau la o anumită ramură sau categorie cercetășească (spre exemplu cercetași marinari, cercetași seniori etc.), de apartenență la o anumită structură (spre exemplu Serviciul de control) sau de a atesta participarea la jamboreele naționale (1930 – Piatra Neamț, 1932 – Sibiu, 1934 – Mamaia-Constanța și 1936 Poiana Brașov).

Din această enumerare rezultă că în intervalul 1928-1936, la apogeul activității cercetășești, exista o singură distincție pentru recompensarea meritelor cercetășești, însă și aici este nevoie să aducem o serie de clarificări. Distincția în sine a fost instituită în 1915, având mai multe faze de evoluție, similar organizației. Astfel,

- în perioada 1915-1919 era textilă sub forma unui șnur (a fost documentată acordarea sa doar în 1915 și 1916; acordarea sa în perioada Primului Război Mondial este probabilă, dar dificil de reconstituit și dovedit, nefiind bine documentată din cauza vremurilor tulburi și a lipsei revistelor cercetășești);

- în intervalul 1919-1935 forma sa este schimbată sub aspectul unui vultur (este probabil ca aceasta să nu fi fost produsă și acordată având în vedere starea cercetășiei și a economiei din perioada respectivă);

- în 1935 este reinstabilită în ultima sa formă (cruce metalică) și acordată pe trei clase: aur pentru personalități; argint pentru cadrele cercetășiei și bronz pentru cercetași. Din cauza acestei diferențieri, distincția prezintă o repartizare atipică pe clase, cele mai multe acordate fiind cele de argint. Distincția a fost acordată doar în 1935 și 1936, acordările din 1937 nemaiaivând loc pe fondul desființării cercetășiei. Toate erau acordate, de principiu, o dată pe an, la 8 iunie de Ziua cercetășiei. În cei doi ani au fost documentate 217 acordări: nouăsprezece aur, 122 argint și 76 bronz (Tabără 2020 47).

Mai menționăm că cercetașii români au avut o a doua decorație, Virtutea Cercetășească de Război, însă aceasta a fost acordată doar pe durata sau pentru cercetașii participanți la Primul Război Mondial (Tabără 2019 301-305).

Astfel, la apogeul său, Organizația Cercetașilor avea o singură distincție pentru recompensarea membrilor săi. Celelalte mijloace de recompensare nu erau materiale și constau în citări și evidențieri.

Pe acest fond, este de la sine înțeles că primirea unei distincții străine avea un prestigiu cu atât mai ridicat, așa cum vom explica în continuare. Mai adăugăm că organizația Straja Țării, concurentul direct al cercetășiei, care ulterior a și înglobat cercetășia în structura sa, a pornit din start cu un sistem mai elaborat de ordine, medalii și distincții proprii.

Lupul de argint

Această decorație a reprezentat în perioada interbelică cea mai înaltă distincție cercetășească, fiind instituită de creatorul cercetășiei, lordul Baden-Powell, care era și liderul mișcării mondiale a cercetașilor. Distincția era acordată *proprio mottu* de acesta dintr-o capacitate relativ ambiguă: fondator al cercetășiei, șef al cercetașilor britanici și șeful cercetășiei mondiale. Lupul de argint a fost instituit în anul 1909, iar până în 1922 a fost acordat cercetașilor britanici care se distingeau prin activitatea cercetășească sau diverse fapte excepționale (curaj, salvarea unei vieți, sacrificiu de sine etc.).

În 1922 statutul său se schimbă și începe să fie acordat cercetașilor adulți și personalităților pentru servicii pentru cercetași.

Fig. 1 – Decorația Lupul de argint păstrată în colecția Muzeului Militar Național „Regele Ferdinand I”

Decorația are forma unui lup din argint, cu lungimea de 3.7 cm (dimensiunea decorației a variat în timp, dar pentru perioada 1922-1937, care face obiectul acestui articol s-a încadrat în cea menționată mai sus). Acesta este suspendat în jurul gâtului de o panglică împărțită în trei benzi egale, verde închis cele de pe margine și galben cea din mijloc.

Exemplarele acordate cercetașilor români au lupul similar celui descris mai sus, însă panglica este predominant albă, cu două dungi subțiri roșu deschis pe margine și un fir albastru la interior, între culoarea roșie și cea albă. Acest aspect este vizibil atât din materialul fotografic disponibil, cât și din exemplarul păstrat la Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I” din București, de unde a fost obținută și imaginea prezentată mai sus.

Întrucât premiul era considerat preponderent o decorație britanică și pe fondul statutului său neclar, în 1934 Comitetul Mondial al Cercetășiei a instituit Premiul Lupul de Bronz.

Acordări ale „Lupului de argint” în România interbelică

Deși cea mai prestigioasă decorație cercetășească, acordarea sa în România a fost puțin studiată și documentată, în general considerându-se că a fost primită de o singură persoană (col. Ulisse Sâmboteanu) sau cel mult două (și regele Carol al II-lea). Un studiu mai atent scoate în evidență și existența unei a treia persoane distinse cu Lupul de argint, precum și acordarea lor atipică la nivelul cercetășiei române, în sensul că, din punct de vedere cronologic, a fost acordată în ordine ierarhică inversă din punct de vedere al funcțiilor deținute de cei decorați la nivelul cercetășiei române și în stat.

Înainte de a trece la enumerarea celor care au primit Lupul de argint, menționăm că distincția se bucura de o apreciere unanimă inclusiv la nivelul cercetășiei române, unde era bine cunoscută, fapt atestat inclusiv de existența unei reviste a cercetașilor români cu același nume, Lupul de argint, publicată de Cohorta „Negru Vodă” din București între anii 1932-1933.

a) Colonelul Ulisse Sâmboteanu (1885 – 1971) a fost primul care a primit Lupul de argint la 29 aprilie 1936. Acordarea sa este cea mai bine documentată și cunoscută, întrucât decorația sa și certificatul aferent, alături de alte distincții cercetășești primite, sunt expuse la Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I” din București. Cu toate acestea, acordarea decorației nu este consemnată în revista „Cercetașul”, organul oficial al Comandamentului Marii Legiuni a cercetașilor români și nici fotografic. Este probabil ca această situație să aibă la bază faptul că Sâmboteanu nu era comandantul cercetașilor români, ci Directorul Cercetășiei, funcție creată special pentru el ca o recunoaștere a rolului său în dezvoltarea cercetășiei în România și pentru a permite ca la conducerea cercetășiei române să fie numit Prințul Nicolae.

Cu toate acestea, meritele sale în dezvoltarea cercetășiei în țara noastră sunt indiscutabile, încă de la introducerea sa în România fiind mereu implicat activ în coordonarea și susținerea mișcării. Sâmboteanu a deținut funcția de Director al Cercetășiei din anul 1928, când mișcarea a început să renască și să intre în faza de maximă expansiune și înflorire, până la desființarea sa în ianuarie 1937. După acest moment a continuat să ocupe funcții înalte, dar relativ onorifice în Straja Țării.

Menționăm că din aprilie 1936 a îndeplinit o perioadă și funcția de președinte al Asociației Cercetașii Români din Războiul 1916-1919, constituită în iunie 1928 pentru a apăra drepturile și memoria foștilor membri ai Asociației „Cercetașii României”, care luaseră parte la Primul Război Mondial. Conform statutului, doar aceștia puteau fi membri, simpla apartenență la cercetășia română în perioada Războiului dar fără a participa activ la acesta, nefiind suficientă (Statutul 1916-1919, art. 3). Asociația era absolut distinctă de cercetășia română, sigurile legături fiind că membrii săi erau foști cercetași și că își asuma promovarea și încurajarea valorilor cercetășești și a cercetășiei. Ziua Asociației era 21 mai, de sfinții Constantin și Elena, similar Asociației „Cercetașii României”. Astfel, pentru scurt timp acesta a condus atât cercetașii juniori, cât și pe foștii cercetași.

Pe baza activității sale, putem afirma fără rezerve că este singurul care a primit distincția pe merit și nu în virtutea unor funcții onorifice deținute sau a apartenenței sociale.

b) Acordarea Lupului de argint pentru a doua oară unui român este foarte puțin cunoscută și documentată, trecând neobservată la momentul respectiv și fiind ignorată ulterior, motiv pentru care și în prezent este cvasi-necunoscută. Cea de-a doua persoană care a primit distincția a fost Prințul Nicolae, fratele regelui Carol al II-lea, care îndeplinea funcția de comandant al Marii Legiuni (adică a tuturor cercetașilor români).

Prințul Nicolae a primit distincția în contextul Jamboreei de la Poiana Brașov (august 1936). Decizia de a-i fi conferită a fost luată probabil din motive politice. Astfel, Ulisse Sâmboteanu era mult mai cunoscut și implicat în susținerea și coordonarea cercetășiei române, motiv pentru care a fost prima persoană din România căreia i-a fost acordat. Cu toate acestea, la nivelul Cercetășiei Mondiale a fost observat ulterior faptul că Prințul Nicolae era conducătorul oficial al cercetașilor români, aspect care, coroborat cu apartenența sa la familia regală, i-a obligat să îi acorde și lui decorația, pentru a nu genera animozități sau probleme politice. Cu toate acestea, acordarea prestigioasei distincții este menționată doar fugitiv în revista „Cercetașul”, care, deși alocă un număr dublu Jamboreei de la Brașov, menționează evenimentul într-un singur rând și nu publică nicio fotografie. Aceasta din două motive: fratele său Carol II, prezent la eveniment nu a primit distincția, iar ulterior, pe fondul tensiunilor în creștere dintre cei doi frați (generate de căsătoria lui Nicolae cu o persoană neagră de Casa Regală Română), Nicolae părăsește România în toamna anului 1936, fiind degrevat de toate funcțiile deținute în stat și la nivelul organizațiilor românești. În revistă se menționează că „Suveranul a primit o delegație specială cehoslovacă [...] care au înmănat Regelui în dar o frumoasă pușcă și un pumnal de vânătoare și Principelui Nicolae decorația Lupul de argint [...]. Prințul Nicolae și-a pus imediat decorația la gât (Cercetașul 1936 18).

În fotografiile realizate în ziua respectivă, Prințul Nicolae este clar vizibil cu decorația Lupul de argint purtată la gât, în timp ce regele Carol al II-lea și Ulisse Sâmboteanu (care o deținea deja la momentul respectiv), nu o au.

Fig. 2 – Fotografie cu Prințul Nicolae purtând la gât decorația Lupul de argint

c) Ulterior, într-o fotografie datată 1937 (publicată în Almanahul Străjerilor pe anul 1939) și regele Carol al II-lea apare purtând Lupul de argint la gât, de asemenea, o fotografie în care poartă decorația este publicată și în Almanahul Străjerilor pe anul 1937. În a doua fotografie este mai ușor de remarcat și iese în evidență, întrucât este purtată în combinație cu câteva alte insigne (pe partea dreaptă poartă insigna organizației „Cercetașii din Războiul 1916-1919” și insigna Premilitară, iar pe cea stângă este vizibilă doar o baretă

cu trei decorații). În a doua fotografie este mai greu vizibil, fiind purtat în combinație cu multe alte distincții.

Se remarcă, însă, că poartă decorația la uniforma organizației Straja Țării, nu a cercetașilor, deci se poate concluziona că a primit-o la sfârșitul anului 1936 sau începutul anului următor, când cercetășia fusese deja desființată și încorporată în Straja Țării. Gestul de a o purta este probabil simbolic, de a induce o anumită continuitate a cercetașilor prin Straja Țării. De asemenea, se urmărea probabil scoaterea în evidență a faptului că și suveranul deținea această prestigioasă decorație, fiind, de altfel, singurul dintre cei trei care o poartă într-o fotografie oficială (așa cum am arătat mai sus Prințul Nicolae a purtat-o doar în contextul primirii, iar Sâmboteanu nu apare cu ea în nicio fotografie).

Fig. 3 – Fotografie a regelui Carol al II-lea publicată în anul 1939 în Almanahul Străjerilor, purtând la gât decorația Lupul de argint

Fig. 4 -Fotografie a regelui Carol al II-lea publicată în anul 1937 în Almanahul Străjerilor, purtând la gât decorația Lupul de argint

Putem concluziona că, după ce în contextul jamboreei de la Brașov decorația i-a fost oferită Prințului Nicolae, la nivelul cercetășiei mondiale s-a constatat că și de această dată decorația fost greșit atribuită, întrucât regele era cel care își revendica conducerea Asociației. Din acest motiv, au fost nevoiți să rectifice încă o dată și să i-o acorde și lui. Procesul a durat, însă, mai mult, acordarea survenind la începutul anului 1937 sau sfârșitul anului 1936. Putem trage această concluzie pornind de la faptul că acordarea nu este menționată în revista „Cercetașul”, organul central al cercetășiei române, care cu siguranță ar fi mediatizat intens un astfel de eveniment.

O altă ipoteză este că, deși a primit decorația în 1936, când cercetășia încă exista în România, Carol al II-lea nu a purtat-o, fie pentru că a fost deranjat că nu a fost primul care a primit-o, fie a decis să o poarte doar la uniforma străjerească pentru a scoate în evidență supremația acestei organizații asupra celei cercetășești.

Concluzii

În pofida prestigiului său la nivelul cercetășiei, acordarea Lupului de argint în România se remarcă prin obscuritatea sa și foarte puținele informații pe subiect disponibile.

Un alt aspect care iese în evidență, este acordarea sa în ordine inversă a pozițiilor deținute în stat și Asociația Cercetașilor, dar corectă din punct de vedere al meritelor.

Astfel, primul care a primit-o a fost col. Ulisse Sâmboteanu, Directorul Cercetășiei, de numele căruia se leagă revirimentul cercetășiei în România după 1932, dar care a susținut asociația încă de la formarea sa în 1915. Ulterior, pentru a nu genera animozități, la nivelul Cercetășiei Mondiale s-a decis ca distincția să îi fie acordată și Prințului Nicolae, care conducea cercetășia română. Este posibil ca distincția să le fi fost oferită ambilor în același timp, dar pentru Nicolae să se fi hotărât să îi fie acordată în cadrul Jamboreei din 1936 de o delegație special trimisă, pentru a-l scoate în evidență mai mult comparativ cu Sâmboteanu. Indiferent de succesiune, nici această abordare nu s-a dovedit corectă din punct de vedere politic, întrucât s-a constatat că Regele Carol al II-lea în persoană este cel care își aroga rolul de conducere al cercetășiei române. Pe acest fond i-a fost acordată și lui, dar la o dată ulterioară.

Dintre toți, Carol al II-lea este singurul care o poartă în fotografii oficiale, dar numai la uniforma Străjii Țării în anul 1937, fie ca un gest simbolic de a arăta continuitatea cercetășiei prin străjerie și superioritatea aceleia din urmă, fie pentru că a primit-o prea târziu în anul 1936, când deja luase decizia de a desființa cercetășia. Indiferent de motive, istoria acordării acestei prestigioase decorații la momentul respectiv este inedită și interesantă, precum și neașteptată prin turnura și intrigile generate de acordarea sa în țara noastră. Ulisse Sâmboteanu nu a fost identificat în nicio imagine sau revistă purtând decorația, iar revista „Cercetașul” - organul oficial al cercetășiei române - nu menționează nimic despre faptul că ar fi primit-o (deși ar fi trebuit având în vedere prestigiul său), probabil pentru a nu-l deranja pe suveran, care nu o primise. La rândul său, nici principele Nicolae nu a purtat decorația din aceleași motive, iar la scurt timp a trebuit să părăsească România.

În consecință, deși prestigioasă la nivelul cercetășiei mondiale și române, acordarea Lupului de argint în România a trecut aproape neobservată și nepopularizată, din cauza unui cumul de circumstanțe nefericite.

Bibliografie

Almanahul Străjerilor 1937 – *Almanahul Străjerilor*, Oficiul de Educație al Tineretului Român, București, ianuarie 1937.

Almanahul Străjerilor 1939 – *Almanahul Străjerilor. Straja Țării*, București, 1939.

Cercetășia în Basarabia – *Cercetășia în Basarabia*, în *Cercetășia* 1/aprilie, an IV, 1924.

Circulara-Directivă nr. 1 – *Circulara-Directivă nr. 1*, Tipografia „Bucovina”, București, 1938.

Decretul nr. 971/1915 – Decretul nr. 971 din 6 aprilie 1915, referitor la recunoașterea Asociației „Cercetașii României” ca persoană morală și juridică, publicat în *Monitorul Oficial* nr. 8 din 8 aprilie 1915.

Istoricul 1930 – *Istoricul cercetășiei*, în *Cercetașul* 2/aprilie 1930, p. 11.

Înalt ordin de z 1937 – *Înalt ordin de zi al Oficiului de Educație a Tineretului Român (OETR)* din 24 ianuarie 1937, în *Cercetașul* 1/ianuarie, an XVIII, 1937.

Situația 1930 – *Situația Marei Legiuni a cercetașilor români*, în *Cercetașul* 1/martie, 1930.

Statutul 1916-1919 – *Statutul „Asociației Cercetașilor Români din Războiul 1916-1919*, publicat în *Monitorul Oficial* nr. 261/1928.

Straja Țării 1936 – *Straja Țării*, București, 1936.

Tabără 2019 – R. Tabără, *Virtutea cercetășească de război*, în St. Samoilă, C. Chiricheș (eds.), *Volum omagial dedicat Marii Uniri de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918*, Botoșani, 2019, pp. 301-305.

Tabără 2020 – R. Tabără, *Cercetașii și Straja Țării în insigne. Badges of the Romanian Scouts*, Cluj-Napoca, 2020.